

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

14 ta' Di?embru 2006 (*)

"Libertà ta' stabbiliment – Taxxa fuq il-kumpanniji – Tqassim ta' dividendi – E?enzjoni tad-dividendi m?allsa lil kumpanniji residenti – Taxxa f'ras il-g?ajn imposta fuq id-dividendi m?allsa lil kumpanniji mhux residenti – Ftehim fiskali g?all-prevenzjoni tat-tassazzjoni doppja – Possibbiltà li l-ammont intaxxat f'ras il-g?ajn jitnaqqas mit-taxxa dovuta fi Stat Membru ie?or"

Fil-kaw?a C-170/05,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skond l-Artikolu 234 KE, imressqa mill-Conseil d'État (Franza), permezz ta' de?i?joni tal-15 ta' Di?embru 2004, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-8 ta' Frar 2005, fil-kaw?a

Denkavit Internationaal BV,

Denkavit France SARL

vs

Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn P. Jann, President ta' l-Awla, K. Lenaerts (Relatur), E. Juhász, K. Schiemann u E. Levits, Im?allfin,

Avukat ?enerali: L. A. Geelhoed,

Re?istratur: K. Sztranc-S?awiczek, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tad-19 ta' Jannar 2006,

wara li rat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al Denkavit Internationaal BV u Denkavit Franza SARL, minn B. Soubeille, avukat,
- g?all-Gvern Fran?i?, minn G. de Bergues, J. C. Gracia u C. Jurgensen, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern Olandi?, minn H. G. Sevenster u D. J. M. de Grave, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern tar-Renju Unit, minn C. White, b?ala a?ent, assistita minn J. Stratford, barrister,
- g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn J.?P. Keppenne u R. Lyal, b?ala a?enti,
- g?all-Autorité de surveillance AELE, minn P. Bjørgan u N. Fenger, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet ta' l-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tas-27 ta' April 2006,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni ta' l-Artikolu 43 KE għall-finijiet tal-leġiżlazzjoni fiskali Franċiża, li, fiż-żewġ mien meta jraw il-fatti tal-kawża, kienet timponi taxxa f'ras il-għajn fil-każ ta' tqassim ta' dividendi minn kumpannija sussidjarja residenti lil kumpannija *parent* mhux residenti, meta d-dividendi mqassma minn kumpannija residenti lil kumpannija *parent* residenti kienet kważi totalment eżenti mit-taxxa fuq il-kumpanniji.

2 Din it-talba tiet ippreżentata fil-kuntest ta' kawża, pendenti quddiem il-Conseil d'État, li tirrigwarda t-tassazzjoni ta' dividendi m'allsa minn Denkavit France SARL (iktar 'il quddiem "Denkavit France") u Agro Finances SARL (iktar 'il quddiem "Agro Finances"), stabbiliti fi Franza, lill-kumpannija *parent* tagħhom, Denkavit Internationaal BV (iktar 'il quddiem "Denkavit Internationaal"), stabbilita fl-Olanda.

Il-kuntest żuridiku

Il-leġiżlazzjoni nazzjonali

3 Skond l-Artikolu 119a(2) tal-Code général des impôts (Kodiċi ġenerali tat-Taxxa, iktar 'il quddiem il-"K?T"), fil-verżjoni tiegħu fis-seż? meta jraw il-fatti tal-kawża, id-dividendi mqassma minn kumpannija residenti lil persuna fiżika jew żuridika li m'għandiex id-dominju fiskali jew l-uffiżju rreżistrat tagħha fi Franza, kienu jagħtu lok għal taxxa f'ras il-għajn b'rata ta' 25%. Għad-dividendi mqassma minn kumpannija residenti lil azzjonist residenti ebda taxxa f'ras il-għajn ma kienet prevista.

4 Skond l-Artikoli 145 u 216 tal-K?T, kumpannija *parent* li għandha l-uffiżju rreżistrat tagħha jew stabbiliment permanenti fi Franza tista', fil-kuntest tat-tassazzjoni tad-d?ul tal-kumpanniji, tibbenifika, ta't żerti kundizzjonijiet, minn eżenzjoni kważi totali tad-dividendi mqassma mill-kumpannija sussidjarja tagħha. Fil-fatt, bl-eżenzjoni ta' sehem ta' 5%, dawn id-dividendi ma kinux jiffurmaw parti mill-profitt nett taxxabbli tal-kumpannija *parent* u għaldaqstant kienu eżenti mit-taxxa imposta fuqha. L-imsemmi sehem ta' 5% kien jibqa' jiffurma parti mill-profitt nett taxxabbli tal-kumpannija *parent* u kien sużett għat-taxxa bir-rata applikabbli għall-finijiet tat-taxxa fuq il-kumpanniji.

Il-ftehim fiskali Franko-Olandi?

5 L-ArL-Artikolu 10,(1), tal-ftehim bejn il-Gvern tar-Repubblika Franċiża u l-Gvern tar-Renju ta' l-Olanda sabiex tiżi evitata t-tassazzjoni doppja, u għall-prevenzjoni ta' l-evażjoni tat-taxxi fir-rigward tat-taxxa fuq id-d?ul u tat-taxxa fuq il-kapital, iffirmat f'Pariżi fis-16 ta' Marzu 1973, (iktar 'il quddiem il-"ftehim Franko-Olandiż"), jipprovdi li d-dividendi m'allsa minn kumpannija residenti f'wie?ed mill-Istati kontraenti lil resident ta' Stat ie?or huma taxxabbli f'dan l-ażar Stat. Skond l-Artikolu 10,(2) ta' dan il-ftehim, dawn id-dividendi jistgħu madankollu ji?u ntaxxati fl-Istat ta' residenza tal-kumpannija li qiegħda tqassam, f'każ ta' kumpannija *parent* li t?omm mill-inqas 25% tal-kapital tal-kumpannija sussidjarja, bir-rata massima ta' 5%.

6 Skond l-Artikolu 24A(1) u (3) tal-ftehim Franko-Olandi?, ir-Renju ta' l-Olanda jista' jinkludi fil-ba?i ta' l-istima tat-taxxa tar-residenti tiegħu, il-fatturi tad-d?ul li huma taxxabbli fi Franza skond dan il-ftehim. Fir-rigward tal-fatturi tad-d?ul taxxabbli fi Franza skond l-Artikolu 10,(2) ta' l-imsemmi ftehim, dan ir-Renju jagħti tnaqqis li hu ekwivalenti għall-ammont m'allas fi Franza, mingħajr ma dan it-tnaqqis jista' jaqbe? l-ammont ta' taxxa dovuta fuq dawn il-fatturi tad-d?ul fl-Olanda.

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 7 Fiż-żmien meta se jkollha il-fatti tal-kawża, Denkavit Internationaal kellha 50 % tal-kapital ta' Denkavit France u 99.9 % tal-kapital ta' Agro Finances, li min-naħa tagħha kellha 50 % tal-kapital ta' Denkavit France.
- 8 Fil-perijodu bejn l-1987 sa l-1989, Denkavit France u Agro Finances, li sussegwentement ingħaqdu, qallu lil Denkavit Internationaal xi dividendi li ammontaw għal total ta' FRF 14 500 000.
- 9 Skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 119a(2) tal-KT u ta' l-Artikolu 10(2) tal-ftehim Franko-Olandiż meħtudin flimkien, ittiegħu, permezz tat-taxxa f'ras il-għajn, 5 % ta' l-ammont ta' dawn id-dividendi, jiġifieri FRF 725 000.
- 10 Wara rikors ippreżentat quddiem it-tribunal administratif de Nantes (il-Qorti Amministrattiva ta' Nantes), Denkavit Internationaal kisbet il-ħlas lura ta' l-ammont tat-taxxa f'ras il-għajn. Madankollu, b'sentenza tat-13 ta' Marzu 2001, il-cour administratif d'appel de Nantes (il-Qorti Amministrattiva ta' l-Appell ta' Nantes) annullat id-deċiżjoni tal-Qorti Amministrattiva ta' Nantes u kkundannat lil Denkavit Internationaal tallas l-ammont ta' FRF 725 000.
- 11 Denkavit Internationaal u Denkavit France appellaw minn din is-sentenza ta' l-ażżar quddiem il-Conseil d'État. Quddiem din il-qorti, huma sostnew, partikolarment, li l-leżiżżjoni fiskali Franġiża in kwistjoni tmur kontra l-Artikolu 43 KE.
- 12 BiBilli l-qorti tar-rinviju hija ta' l-opinjoni li t-taxxa f'ras il-għajn prevista mil-leżiżżjoni Franġiża in kwistjoni ma taffettwax lill-kumpannija residenti li tqassam id-dividendi, iġda lill-kumpannija *parent* mhux residenti li lilha jitqassmu d-dividendi, filwaqt li kumpannija *parent* residenti tista', fil-kuntest tat-tassazzjoni tad-dawl tal-kumpanniji, tibbenifika minn eżenzjoni kważi totali tad-dividendi m'allsa mill-kumpanniji sussidjarji tagħha, hija tistaqsi, fid-dawl ta' din id-differenza ta' trattament fiskali, jekk kumpannija *parent* residenti u kumpannija *parent* mhux residenti humiex f'sitwazzjoni oġġettivament paragonabbli fir-rigward tal-mekkaniżmu tat-taxxa f'ras il-għajn fuq id-dividendi.
- 13 Il-qorti tar-rinviju tistaqsi wkoll x'effett għandhom id-dispożizzjonijiet tal-ftehim Franko-Olandiż fir-rigward ta' l-evalwazzjoni tal-kompatibbiltà tat-taxxa f'ras il-għajn mal-libertà ta' stabbiliment.
- 14 Minn naħa. Minn naħa, peress li, skond l-Artikolu 24 ta' l-imsemmi ftehim, kumpannija *parent* li hija residenti fl-Olanda u li tirġievi dividendi minn kumpannija li hija resident fi Franza tista', b'ala regola, tnaqqas it-taxxa m'allsa fi Franza mill-ammont ta' taxxa li trid titallas fl-Olanda, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk it-taxxa f'ras il-għajn, awtorizzata mill-ftehim Franko-Olandiż bil-kundizzjoni li tiġi stabbilita rata massima u li din it-taxxa titnaqqas mit-tassazzjoni ta' l-azzjonist Olandiż li jirġievi dawn id-dividendi, tistax tiġi meqjusa b'ala sempliġi sistema ta' tqassim ta' l-intaxxar tad-dividendi bejn ir-Repubblika Franġiża u r-Renju ta' l-Olanda, mingħajr effett fuq ir-responsabbiltà globali għall-ħlas tat-taxxa tal-kumpannija *parent* Olandiża u għaldaqstant, fuq il-libertà ta' stabbiliment ta' din il-kumpannija.
- 15 Hija tqajjem, min-naħa l-oħra, il-kwistjoni tal-bżonn li jiġi kkunsidrat il-fatt li l-kumpannija residenti fl-Olanda ma tistax tibbenifika minn tali tnaqqis ta' taxxa dovuta minnha fl-Olanda hija ogħla mit-tnaqqis ta' taxxa li hija intitolata għalih skond l-Artikolu 24 tal-ftehim Franko-Olandiż.
- 16 Jekk jiġi peress li l-Conseil d'État kkunsidra li, f'dawn iż-żirkustanzi, is-soluzzjoni għall-kawża prinċipali teġti interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju, iddeċieda li jissospendi l-proċeduri u li

jagħmel is-segwenti domandi preliminari lill-Qorti tal-Ġustizzja:

"1"1) Dispożizzjoni li timponi responsabbiltà għall-ġlas tat-taxxa fuq kumpannija *parent* li tirġievi dividendi, li mhijiex residenti fi Franza, filwaqt li teġenta lill-kumpannija *parent* li huma residenti fi Franza, tista' tiġi kkontestata fid-dawl tal-prinġipju tal-libertà ta' stabbiliment?

2) Tali dispożizzjoni dwar taxxa f'ras il-għajn tista' tiġi kkontestata fiha nfisha fid-dawl tal-prinġipju tal-libertà ta' stabbiliment, jew, peress li ftehim fiskali bejn Franza u Stat Membru ieġor, li jawtorizza din it-taxxa f'ras il-għajn, jipprovdi l-possibbiltà li t-taxxa imposta skond id-dispożizzjoni kkontestata tiġi mnaqqsa mit-taxxa dovuta f'dan l-Istat Membru l-ieġor, dan il-ftehim għandu jittieġed in kunsiderazzjoni sabiex tiġi evalwata l-kompatibbiltà ta' din id-dispożizzjoni mal-prinġipju tal-libertà ta' stabbiliment?

3) F'ka' li jiġi deġi li t-tieni parti ta' l-alternattiva mogħtija [fit-tieni domanda] hija applikabbli, l-eġstenza tal-ftehim imsemmi iktar 'il fuq hija biġġejjed sabiex id-dispożizzjoni kkontestata titqies b'ala sempliġi mekkaniġmu ta' tqassim tal-beni taxxabbli bejn iġ-ġew? Stati kkonġernati, mingħajr effett fuq l-impriġi, jew il-fatt li huwa impossibbli għal kumpannija *parent* mhux residenti fi Franza teġerġita d-dritt għat-tnaqqis previst fil-ftehim għandu jwassal biex din id-dispożizzjoni tiġi kkunsidrata b'ala li tinjora l-prinġipju tal-libertà ta' stabbiliment?"

Fuq id-domandi preliminari

17 Qabel kollox, għandu jiġi osservat li l-kawża prinġipali tirrigwarda fatti li ġraw qabel l-adozzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 90/435/KEE, tat-23 ta' Lulju 1990, dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika fil-ka' tal-kumpannija *parent* u sussidjarji ta' Stati Membri differenti (ĠU L 225, p. 6). B'ala konsegwenza ta' dan, ir-risposti għad-domandi preliminari se jkunu bbaġati biss fuq id-dispożizzjonijiet rilevanti tat-Trattat KE.

Fuq l-ewwel domanda

18 Permezz ta' l-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju qiegħda essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 43 KE jipprekludix li leġiżlazzjoni nazzjonali tissuġġetta għat-taxxa dividendi m'allsa minn kumpannija sussidjarji residenti lill-kumpannija *parent* tagħhom stabbilita fi Stat Membru ieġor, filwaqt li l-kumpannija *parent* residenti huma kwaġi totalment eġenti mit-taxxa. L-ewwel domanda għandha għaldaqstant tiġi kkunsidrata b'ala li tirrigwarda wkoll l-Artikolu 48 KE.

19 Preliminarjament, għandu jiġi mfakkar li, skond ġurisprudenza kostanti, għalkemm it-tassazzjoni diretta taqa' taġt il-kompetenza ta' l-Istati Membri, dawn ta' l-aġġar iridu madankollu jeġerġitawha filwaqt li josservaw id-dritt Komunitarju (sentenzi ta' l-14 ta' Frar 1995, Schumacker, C-279/93, ġabra p. l-225, punt 21; tas-16 ta' Lulju 1998, ICI, C-264/96, ġabra p. l-4695, punt 19, u tat-23 ta' Frar 2006, Keller Holding, C-471/04, ġabra p. l-2107, punt 28) u m'għandhomx jiddiskriminaw abbaġi tan-nazzjonalità (sentenza tal-11 ta' Awwissu 1995, Wielockx, C-80/94, ġabra p. l-2493, punt 16; tad-29 ta' April 1999, Royal Bank of Scotland, C-311/97, ġabra p. l-2651, punt 19, u tat-8 ta' Marzu 2001, Metallgesellschaft et, C-397/98 u C-410/98, ġabra p. l-1727, punt 37).

20 Issa, il-libertà ta' stabbiliment, li l-Artikolu 43 KE jirrikonoxxi liġ-ġittadini Komunitarji u li tinkludi d-dritt li jibdew u jeġerġitaw attivitajiet b'ala persuni li jaġdmu għal rashom, kif ukoll li jikkostitwixxu u jmexxu impriġi, taġt l-istess kundizzjonijiet b'ala dawk iddefiniti fil-liġijiet tal-pajjiġ fejn jistabbilixxu ruġhom, għaġ-ġittadini tiegħu stess, tinkludi, skond l-Artikolu 48 KE, għall-kumpannija stabbilita skond il-liġijiet ta' Stat Membru u li jkollhom l-uffiġġju rreġistrat jew it-tmexxija ġentrali jew is-sede prinġipali ġewwa l-Komunità, id-dritt li jeġerġitaw l-attività tagħhom fl-Istat Membru kkonġernat permezz ta' kumpannija sussidjarja, ta' fergħa jew ta' aġenzija (is-sentenzi tal-

21 ta' Settembru 1999, Saint-Gobain ZN, C-307/97, ?abra. p. I-6161, punt 35, u Keller Holding, i??itata iktar 'il fuq, punt 29).

21 L-eliminazzjoni tar-restrizzjonijiet g?al-libertà ta' stabbiliment tinkludi r-restrizzjonijiet g?at-twaqqif ta' a?enziji, ferg?at jew kumpanniji sussidjarji mi?-?ittadini ta' Stat Membru stabbiliti fit-territorju ta' Stat Membru ie?or (sentenzi tat-28 ta' Jannar 1986, Il-Kummissjoni vs Franza, 270/83, ?abra p. 273, punt 13, u Royal Bank of Scotland, i??itata iktar 'il fuq punt 22).

22 G?all-Fir-rigward tal-kumpanniji, g?andu ji?i rrilevat li l-uffi??ju rre?istrat tag?hom, fis-sens ta' l-Artikolu 48 KE jservi biex jiddetermina, b?an-nazzjonalita tal-persuni fi?i?, ir-rabta tag?hom ma' l-ordinament ?uridiku ta' Stat (ara s-sentenza Metallgesellschaft et, i??itata iktar 'il fuq, punt 42 u l-?urisprudenza ??itata). Li ji?i ammess li l-Istat Membru fejn hija stabbilita l-kumpannija sussidjarja residenti jista' liberament japplika trattament differenti lill-imsemmija kumpannija sussidjarja biss min?abba l-fatt li l-uffi??ju rre?istrat tal-kumpannija *parent* tag?ha jinsab fi Stat Membru ie?or i?ib fix-xejn is-sinjifikat ta' l-Artikolu 43 KE (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Il-Kummissjoni vs Franza, i??itata iktar 'il fuq, punt 18; tat-13 ta' Lulju 1993, Commerzbank, C-330/91, ?abra p. I-4017, punt 13; Metallgesellschaft et, i??itata iktar 'il fuq, punt 42, u tat-13 ta' Di?embru 2005, Marks & Spencer, C-446/03, ?abra p. I-10837, punt 37). B'hekk, il-libertà ta' stabbiliment hija inti?a sabiex tiggarrantixxi l-benefi??ju tat-trattament nazzjonali fl-Istat Membru ospitanti tal-kumpannija sussidjarja, billi tipprojbixxi kull diskriminazzjoni, anke dik minima, ibba?ata fuq il-post ta' l-uffi??ju rre?istrat tal-kumpanniji (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi ??itati iktar 'il fuq Il-Kummissjoni vs Franza, punt 14, u Saint-Gobain ZN, punt 35).

23 Huwa veru li Qorti tal-?ustizzja di?a dde?idiet li, fid-dritt fiskali, ir-residenza tal-persuni taxxabbli tista' tikkostitwixxi fattur li jista' ji??ustifika regoli nazzjonali li jirri?ultaw f'differenza fit-trattament bejn persuna taxxabbli residenti u persuna taxxabbli mhux residenti (sentenza Marks & Spencer, i??itata iktar 'il fuq, punt 37).

24 Differenza fit-trattament bejn persuni taxxabbli residenti u persuni taxxabbli mhux residenti ma tistax, g?aldaqstant, fiha nfisha, tkun ikkunsidrata b?ala diskriminazzjoni fis-sens tat-Trattat (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Wielockx, i??itata iktar 'il fuq, punt 19).

25 Madankollu, differenza fit-trattament bejn ?ew? kategoriji ta' persuni taxxabbli g?andha ti?i kkunsidrata b?ala diskriminazzjoni fis-sens tat-Trattat meta ma te?isti ebda differenza fis-sitwazzjoni o??ettiva li ti??ustifika din id-differenza fit-trattament (ara f'dan is-sens, is-sentenzi i??itata iktar 'il fuq Schumacker, punti 36 sa 38, u Royal Bank of Scotland, punt 27).

26 F'din il-kaw?a, mil-le?i?lazzjoni nazzjonali in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, indipendentement mill-effett tal-ftehim Franko-Olandi?, jirri?ulta li hemm differenza fit-trattament fiskali tad-dividendi mqassma minn kumpannija sussidjarja residenti lill-kumpannija *parent* tag?ha skond jekk din hijiex residenti jew le.

27 Fil-fatt, filwaqt li l-kumpanniji *parent* residenti g?andhom il-possibbiltà li jibbenifikaw minn e?enzjoni kwa?i totali tad-dividendi li jir?ievu, l-kumpanniji *parent* mhux residenti huma, g?all-kuntrarju, su??etti g?al taxxa, permezz ta' taxxa f'ras il-g?ajn, ta' 25% ta' l-ammont tad-dividendi mqassma.

28 G?aldaqstant, id-dividendi m?allsa lill-kumpanniji *parent* mhux residenti, b'differenza g?al daww im?allsa lill-kumpanniji *parent* residenti huma su??etti g?all-impo?izzjoni ta' sensiela ta' taxxi skond il-le?i?lazzjoni fiskali Fran?i?a, inkwantu, kif jirrileva l-Avukat ?enerali fil-punti 16 sa 18 tal-konkluzjonijiet tieg?u, dawn id-dividendi huma ntaxxati, l-ewwel darba, bl-impo?izzjoni ta' taxxa fuq il-kumpanniji li tbatihha l-kumpannija sussidjarja residenti li tqassamhom, u, it-tieni darba, bl-impo?izzjoni ta' taxxa f'ras il-g?ajn li g?aliha hija su??etta l-kumpannija *parent* mhux residenti li

tir?ievi l-imsemmija dividendi.

29 Tali differenza fit-trattament fiskali tad-dividendi bejn kumpanniji *parent* min?abba l-post ta' l-uffi??ju rre?istrat tag?hom tikkostitwixxi restrizzjoni tal-libertà ta' stabbiliment li, b?ala regola, hija pprojbita mill-Artikoli 43 KE u 48 KE.

30 Il-mi?ura fiskali in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali fil-fatt tirrendi anqas attraenti l-e?er?izzju tal-libertà ta' stabbiliment minn kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra, li jistg?u, b?ala konsegwenza ta' dan jirrinunzjaw g?ax-xiri, it-twaqqif jew i?-?amma ta' kumpannija sussidjarja fl-Istat Membru li jimponi din il-mi?ura (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-12 ta' Di?embru 2002, Lankhorst-Hohorst, C 324/00, ?abra p. I-11779, punt 32, u Keller Holding, i??itata iktar 'il fuq, punt 35).

31 Madankollu, il-Gvern Fran?i? isostni li l-possibbiltà li kumpannija tibbenefika minn e?enzjoni kwa?i totali tad-dividendi hija miftu?a wkoll g?all-kumpanniji *parent* mhux residenti li g?andhom stabbiliment permanenti fi Franza. Issa, fir-rigward tad-dispo?izzjoni dwar taxxa f'ras il-g?ajn b?al dik in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, is-sitwazzjoni tal-kumpanniji *parent* mhux residenti li m'g?andhomx stabbiliment permanenti fi Franza mhijiex paragunabbli ma' dik ta' kumpanniji *parent* residenti, jew ta' kumpanniji *parent* mhux residenti li g?andhom stabbiliment permanenti fi Franza.

32 Il-Gvern Fran?i? i?id li, skond il-prin?ipju ta' territorjalità, l-e?enzjoni tad-dividendi m?allsa minn kumpanniji sussidjarji residenti lil kumpanniji *parent* mhux residenti li m'g?andhomx stabbiliment permanenti fi Franza tippermetti lil dawn ta' l-a??ar li jevitaw kull tip ta' tassazzjoni fuq dan id-d?ul, kemm fi Franza kif ukoll fl-Olanda u tqajjem dubji dwar it-tqassim tal-kompetenzi fiskali bejn ir-Repubblika Fran?i?a u r-Renju ta' l-Olanda.

33 Dawn l-argumenti ma jistg?ux ji?u a??ettati.

34 Huwa veru li, fir-rigward tal-mi?uri previsti minn Stat Membru sabiex jipprevjeni jew inaqas l-impo?izzjoni ta' sensieli ta' taxxi jew it-tassazzjoni doppja fuq profitti mqassma minn kumpanniji residenti, l-azzjonisti residenti li jir?ievu d-dividendi ma jinsabux ne?essarjament f'sitwazzjoni li hija paragunabbli ma' dik ta' azzjonisti li jir?ievu dividendi u li jirrisjedu fi Stat Membru ie?or (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta' Di?embru 2006, Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, C-374/94, li g?adha ma ?ietx ippubblikata fil-?abra, punti 57 sa 65).

35 Madankollu, malli Stat Membru, unilateralment jew permezz ta' konvenzjoni, jimponi t-taxxa fuq id-d?ul mhux biss fuq l-azzjonisti residenti, i?da wkoll fuq azzjonisti mhux residenti, fir-rigward tad-dividendi li huma jir?ievu ming?and kumpannija residenti, is-sitwazzjoni ta' l-imsemmija azzjonisti mhux residenti ssir tixbah lil dik ta' l-azzjonisti residenti (sentenza Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, i??itata iktar 'il fuq, punt 68).

36 F'dan il-ka?, f'dak li jirrigwarda t-tassazzjoni fi Franza tad-dividendi mqassma minn kumpanniji sussidjarji residenti, il-kumpanniji *parent* li jir?ievu dividendi qieg?din f'sitwazzjoni paragunabbli, kemm jekk jir?ievu dawn id-dividendi b?ala kumpanniji *parent* residenti jew b?ala kumpanniji *parent* mhux residenti, i?da li g?andhom fi Franza stabbiliment permanenti jew ukoll b?ala kumpanniji *parent* mhux residenti li m'g?andhomx stabbiliment permanenti fi Franza. Fil-fatt, f'dawn il-ka?ijiet kollha, ir-Repubblika Fran?i?a timponi taxxa fuq id-dividendi mqassmin minn kumpannija residenti.

37 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i kkunsidrat li l-e?enzjoni tad-dividendi g?all-benefi??ju tal-kumpanniji *parent* residenti hija inti?a sabiex tipprevjeni l-impo?izzjoni ta' sensiela ta' taxxi fuq il-profitti tal-kumpanniji sussidjarji li huma mqassma b?ala dividendi lill-kumpanniji *parent* ta' dawn ta' l-a??ar. Issa, kif jirriveja l-Avukat ?enerali fil-punt 22 tal-konklu?jonijiet tieg?u, peress li r-Repubblika Fran?i?a g?a?let li ma timponix tali tassazzjoni fuq ir-residenti tag?ha, hija g?andha

testendi din il-mi?ura g?al dawk li mhumie? residenti, safejn tassazzjoni analoga li tolqot lil dawn il-persuni mhux residenti tirri?ulta mill-e?er?izzju tal-kompetenza fiskali tag?ha fuq dawn ta' l-a??ar (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, i??itata iktar 'il fuq, punt 70).

38 F'dan il-kuntest, il-mekkani?mu ta' taxxa f'ras il-g?ajn applikabbli g?ad-dividendi m?allsa minn kumpanniji sussidjarji residenti lill-kumpanniji *parent* mhux residenti li m'g?andhomx stabbiliment permanenti fi Franza biss ma jistax ji?i ??ustifikat mill-b?onn li dawn il-kumpanniji ji?u ostakolati milli jevitaw kull taxxa fuq id-dividendi tag?hom, fi Franza u fl-Olanda, peress li l-kumpanniji *parent* residenti lanqas ma huma su??etti g?al taxxa ulterjuri fuq id-dividendi tag?hom.

39 Billi rrifjutat li tag?ti lill-kumpanniji *parent* mhux residenti t-trattament fiskali nazzjonali, li huwa iktar ta' vanta??, mog?ti lill-kumpanniji *parent* residenti, il-le?i?lazzjoni nazzjonali in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tikkostitwixxi mi?ura diskriminatorja li hija inkompatibbli mat-Trattat, safejn tipprevedi tassazzjoni og?la fuq id-dividendi m?allsa mill-kumpanniji sussidjarji residenti lill-kumpanniji *parent* Olandi?i minn dik fuq l-istess dividendi m?allsa lil kumpanniji *parent* Fran?i?i.

40 Peress li l-Gvern Fran?i? ma ressaqx iktar motivi ta' ?ustifikazzjoni, g?andu ji?i kkunsidrat li d-dispo?izzjonijiet nazzjonali in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jikkostitwixxu diskriminazzjoni bejn kumpanniji *parent* li g?andhom l-uffi??ju rre?istrat tag?hom fi Franza u dawk li g?andhom l-uffi??ju rre?istrat tag?hom fi Stat Membru ie?or, diskriminazzjoni li tmur kontra l-Artikoli 43 KE u 48 KE.

41 G?aldaqstant, ir-risposta g?all-ewwel domanda g?andha tkun li l-Artikoli 43 KE u 48 KE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni nazzjonali li, billi timponi responsabbiltà g?all-?las tat-taxxa fuq dividendi fuq kumpannija *parent* mhux residenti filwaqt li tiddispensa kwa?i totalment lill-kumpanniji *parent* residenti, tikkostitwixxi restrizzjoni diskriminatorja g?al-libertà ta' stabbiliment.

Fuq it-tieni u t-tielet domandi

42 Permezz tat-tieni u t-tielet domandi, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk ir-risposta g?all-ewwel domanda tistax tkun differenti peress li, skond il-ftehim Franko-Olandi?, il-kumpanniji *parent* residenti fl-Olanda, tista' b?ala regola tnaqqas mit-taxxa dovuta minnha f'dan l-Istat it-taxxa li ?allset fi Franza u li, g?aldaqstant, it-taxxa f'ras il-g?ajn hija sempli?iment metodu li bih jitqassmu l-kompetenzi fiskali bejn l-Istati Membri kkon?ernati, li ma jistax ji?i kkontestat fid-dawl ta' l-Artikoli 43 KE u 48 KE, g?alkemm ikun impossibbli g?all-kumpannija *parent* residenti fl-Olanda li te?er?ita d-dritt ta' t-tnaqqis previst mill-imsemmi ftehim.

43 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i mfakkar qabel kollox li, fin-nuqqas ta' mi?uri ta' armonizzazzjoni Komunitarji jew ta' konvenzjonijiet konklu?i bejn l-Istati Membri kollha skond it-tieni in?i? ta' l-Artikolu 293 KE, l-Istati Membri jibqg?u kompetenti biex jistabbilixxu l-kriterji ta' tassazzjoni tad-d?ul sabiex jeliminaw, jekk ikun il-ka?, permezz ta' konvenzjonijiet, it-tassazzjoni doppja. F'dan il-kuntest, l-Istati Membri g?andhom il-libertà, fil-qafas ta' konvenzjonijiet bilaterali, konklu?i sabiex ti?i evitata t-tassazzjoni doppja, li jistabbilixxu l-fatturi ta' konnessjoni g?all-finijiet tat-tqassim tal-kompetenza fiskali (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Saint-Gobain ZN, i??itata iktar 'il fuq, punt 57 u tad-19 ta' Jannar 2006, Bouanich, C-265/04, ?abra p. l-923, punt 49).

44 Il-fatt jibqa' li, f'dak li jirrigwarda l-e?er?izzju tas-setg?a ta' tassazzjoni hekk attribbwita, l-Istati Membri ma jistg?ux ma josservawx ir-regoli Komunitarji, fid-dawl tal-prin?ipju mfakkar fil-punt 19 ta' din is-sentenza (sentenza Saint-Gobain ZN, i??itata iktar 'il fuq, punt 58). B'mod partikolari, dan it-tqassim tal-kompetenza fiskali ma jippermettix lill-Istati Membri li jintrodu?u diskriminazzjoni li hija kuntrarja g?ar-regoli Komunitarji (sentenza Bouanich, i??itata iktar 'il fuq, punt 50).

45 F'dan il-ka?, peress li s-sistema ta' tassazzjoni li jirri?ulta mill-ftehim Franko-Olandi? jag?mel parti mill-kuntest ?uridiku applikabbli fil-kaw?a prin?ipali u li ?ie ppre?entat b?ala tali mill-qorti tar-rinviju, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha tikkunsidrah, sabiex tag?ti interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju li tkun utli g?all-qorti nazzjonali (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-7 ta' Settembru 2004, Manninen, C-319/02, ?abra p. I-7477, punt 21; Bouanich, i??itata iktar 'il fuq, punt 51, u Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, i??itata iktar 'il fuq, punt 71).

46 Fir-rigward tat-trattament fiskali li jirri?ulta mill-ftehim Franko-Olandi?, g?andu ji?i mfakkar li kumpannija mhux residenti, b?alma hija Denkavit Internationaal, hija, b?ala regola, awtorizzata, skond dan il-ftehim, tnaqqas mit-taxxa dovuta minnha fl-Olanda t-taxxa f'ras il-g?ajn ta' 5% li t?allset fuq id-dividendi ?ejjin minn Franza. Madankollu, dan it-tnaqqis ma jistax jaqbe? l-ammont ta' taxxa Olandi?a dovuta normalment fuq dawn id-dividendi. Issa mhuwiex ikkontestat li l-kumpanniji prin?ipali Olandi?i huma e?enti mir-Renju ta' l-Olanda mit-taxxa fuq id-dividendi ta' ori?ini barranija, u g?aldaqstant ta' ori?ini Fran?i?a, b'mod li ebda tnaqqis ma jing?ata fir-rigward tat-taxxa f'ras il-g?ajn Fran?i?a.

47 G?andu ji?i kkonstatat li l-applikazzjoni tal-ftehim Franko-Olandi? flimkien mal-le?i?lazzjoni Olandi?a relevanti ma tippermettix li ji?u newtralizzati l-effetti tar-restrizzjoni g?al-libertà ta' stabbiliment irrilevata fil-kuntest tar-risposta g?all-ewwel domanda.

48 Fil-fatt, skond il-ftehim Franko-Olandi? u l-le?i?lazzjoni Olandi?a relevanti, kumpannija *parent* stabbilita fl-Olanda, li tir?ievi dividendi ming?and kumpannija sussidjarja stabbilita fi Franza, hija su??etta g?al taxxa imposta f'ras il-g?ajn, limitata mill-imsemmi ftehim g?al 5% ta' l-ammont tad-dividendi kkon?ernati, filwaqt li kumpannija *parent* stabbilita fi Franza, kif ?ie rrilevat fil-punt 4 ta' din is-sentenza, hija kwa?i totalment e?enti mit-taxxa.

49 Tkun xi tkun il-portata tag?ha, id-differenza fit-trattament fiskali li tirri?ulta mill-applikazzjoni ta' dan il-ftehim u l-le?i?lazzjoni tikkostitwixxi diskriminazzjoni g?ad-dannu tal-kumpanniji *parent* min?abba l-post ta' l-uffi??ju rre?istrat tag?hom, li mhijjex kompatibbli mal-libertà ta' stabbiliment iggarantita mit-Trattat.

50 Fil-fatt, anke restrizzjoni g?al-libertà ta' stabbiliment ta' portata limitata jew ta' importanza ?g?ira hija pprojbita mill-Artikolu 43 KE (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Il-Kummissjoni vs Franza, i??itata iktar 'il fuq, punt 21; tal-15 ta' Frar 2000, Il-Kummissjoni vs Franza, C-34/98, ?abra p. I-995, punt 49 u tal-11 ta' Marzu 2004, De Lasteyrie du Saillant, C-9/02, ?abra p. I-2409, punt 43).

51 F'dan ir-rigward, il-Gvern Fran?i? isostni li, skond il-prin?ipji stipulati fid-dritt fiskali internazzjonali u kif jirri?ulta mill-ftehim Franko-Olandi?, huwa l-Istat ta' residenza tal-persuna taxxabbli, u mhux dak ta' l-ori?ini tal-profitti taxxabbli, li g?andu jikkore?i l-effetti ta' tassazzjoni doppja.

52 Dan l-argument ma jistax jintlaqa', peress li huwa nieges minn kull relevanza f'dan il-kuntest.

53 Fil-fatt, ir-Repubblika Fran?i?a ma tistax tu?a l-ftehim Franko-Olandi? sabiex tevita l-obbligi li hija g?andha skond it-Trattat (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-28 ta' Jannar 1986, Il-Kummissjoni vs Franza, i??itata iktar 'il fuq, punt 26).

54 Issa, l-applikazzjoni tal-ftehim Franko-Olandi? flimkien mal-le?i?lazzjoni Olandi?a relevanti ma tippermettix li ti?i evitata l-impo?izzjoni ta' sensiela ta' taxxi li hija su??etta g?aliha, b'differenza ta' kumpannija *parent* residenti, kumpannija *parent* mhux residenti, u g?aldaqstant, li ji?u newtralizzati l-effetti tar-restrizzjoni g?al-libertà ta' stabbiliment irrilevata fil-kuntest tar-risposta g?all-ewwel domanda mag?mula, kif ?ie stabbilit fil-punti 46 sa 48 ta' din is-sentenza.

55 Fil-fatt, filwaqt li l-kumpanniji *parent* residenti jibbenifikaw minn sistema fiskali li tippermettilhom li jevitaw l-impo?izzjoni ta' sensiela ta' taxxi, kif ?ie mfakkar fil-punt 37 ta' din is-sentenza, il-kumpanniji *parent* mhux residenti huma, g?all-kuntrarju, su??etti g?al tali tassazzjoni tad-dividendi mqassma mill-kumpanniji sussidjarji tag?hom stabbiliti fi Franza.

56 G?aldaqstant, ir-risposta g?at-tieni u g?at-tielet domandi g?andha tkun li l-Artikoli 43 KE u 48 KE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprovdi, fir-rigward biss tal-kumpanniji *parent* mhux residenti, l-impo?izzjoni ta' taxxa f'ras il-g?ajn fuq id-dividendi mqassma minn kumpanniji sussidjarji residenti, anki meta ftehim fiskali bejn l-Istat Membru in kwistjoni u Stat Membru ie?or, li jawtorizza din it-taxxa f'ras il-g?ajn, jipprovdi l-possibbiltà ta' tnaqqis mit-taxxa dovuta f'dan l-Istat l-ie?or, tat-taxxa imposta skond l-imsemmija le?i?lazzjoni nazzjonali, meta huwa impossibbli g?al kumpannija *parent*, f'dan l-Istat Membru l-ie?or, li te?er?ita d-dritt g?al tnaqqis previst mill-imsemmi ftehim.

Fuq l-ispejje?

57 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni ta' l-osservazzjonijiet lill-Qorti, barra dawk ta' l-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **L-Artikoli 43 KE u 48 KE jipprekludu le?i?lazzjoni nazzjonali li, billi timponi responsabbiltà g?all-?las tat-taxxa fuq dividendi fuq kumpannija *parent* mhux residenti filwaqt li tiddispensa kwa?i totalment lill-kumpanniji *parent* residenti, tikkostitwixxi restrizzjoni diskriminatorja g?al-libertà ta' stabbiliment.**

2) **L-Artikoli 43 KE u 48 KE jipprekludu le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprovdi, fir-rigward biss tal-kumpanniji *parent* mhux residenti, l-impo?izzjoni ta' taxxa f'ras il-g?ajn fuq id-dividendi mqassma minn kumpanniji sussidjarji residenti, anki meta ftehim fiskali bejn l-Istat Membru in kwistjoni u Stat Membru ie?or, li jawtorizza din it-taxxa f'ras il-g?ajn, jipprovdi l-possibbiltà ta' tnaqqis mit-taxxa dovuta f'dan l-Istat Membru ie?or, tat-taxxa imposta skond l-imsemmija le?i?lazzjoni nazzjonali, meta li huwa impossibbli g?al kumpannija *parent* f'dan l-Istat Membru l-ie?or li te?er?ita d-dritt g?al tnaqqis previst mill-imsemmi ftehim.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Fran?i?.